

Stručni rad

UČENJE NA DALJINU U DRUGOM RAZREDU

Marjanca Frangež

2. OŠ Slovenska Bistrica

Sažetak

Obrazovanje na daljinu je oblik obrazovanja u kojem su učitelj i učenik prostorno odvojeni. Komunikacija između njih i komunikacija između samih učenika omogućene su različitim vrstama tehnologija. Uspješno obrazovanje na daljinu zahtijeva strukturirano planiranje, dobro strukturirane nastavne jedinice, posebne didaktičke strategije i komunikaciju putem elektroničkih ili drugih tehnologija. Jedan nedavni UNESCO-ov dokument naglašava da obrazovanje na daljinu zahtijeva visoku razinu samoregulacije i životnih vještina, koje bi učitelji trebali podržati novim strategijama poučavanja, učenja i usmjeravanja.

Ključne riječi: obrazovanje na daljinu, covid -19, nove strategije poučavanja

1. Učenje na daljinu

Učenje na daljinu je nešto posebno za učenike razredne nastave. Učenici jedva uđu u školski prostor, a osim osnovnih znanja moraju steći i znanje osnovnih digitalnih vještina i učenje putem računala. Kontakt s nastavnicima na daljinu je nešto posebno i sasvim se razlikuje od stvarnog kontakta na svakodnevnim školskim satima. Uz tehničko znanje, važno je održavati stalni kontakt s učenicima. U učenju na daljinu razvijamo rutinu koja postaje dio naše svakodnevice. Istovremeno je važno, da provodimo takve aktivnosti, s kojima postizemo svoje ciljeve i održavamo kontinuitet učenja.

1.1. Tehnička provedba učenja na daljinu

U prvom valu covid-19 komunicirao sam sa učenicima uglavnom putem e-asistenta, e-maila i Arnesove internetske učionice Moodle. Svakodnevno sam u internetsku učionicu učitala preporuke za rad na daljinu i dodavala razne materijale: word dokument, powerpoint prezentacije, video objašnjenja, ankete ... Na početku je učenike dočekao avatar, kojeg sam izradila kako bih olakšavala komunikaciju. U osam tjedana rada pripremila sam četrdeset uputa i preporuka za učenike. Trodnevne aktivnosti, sate govora i sastanke uživo vodila sama na daljinu putem Jitsi video konferencija. Ppt sam osmislila sama, uključila zvuk, dodala avatar i pretvorila ppt u video objašnjenja. Tako da je posao bio raznolik i uvijek sam se nešto novo naučila. Na forumu za obavijesti svakodnevno sam pozdravljala učenike i njihove roditelje, pišući komplimente i poticaje za uspješno putovanje na daljinu. Učenici su pristupili učionici s lozinkom. Povratne informacije o njihovom radu poslale su na moj e-mail, a također su im dodijeljene moje povratne informacije na njihove e-adrese, koje su naravno bile roditeljske. Mnoge su obavijesti još uvijek dolazile i putem e-asistenta. Tako sam pratio nekoliko različitih kanala i ponekad nisam znao gdje imam nešto pohranjeno. Stvarno mi je nedostajao jedan kanal preko kojeg bih mogao komunicirati sa svima. U sedmom tjednu rada na daljinu, su nam nastavnicima već jako nedostajala djeca, pa smo

na šaljiv način snimili film Ja bih išao u školu, koji možete pronaći na youtube. Ovim filmom željeli smo im dati do znanja da nam nedostaju i želimo da se što prije vrate u školu. Ubrzo nakon toga škola je ponovno otvorila svoja vrata, prvo za najmlađe učenike.

U drugom valu covid-19 ušli smo pripremljeniji u školu na daljinu. Već u rujnu, kad smo stigli u škole, dodijelili smo školsku poštu svoj djeci i odlučili ujediniti cijelu školu u radu na daljinu. Zbog toga smo naučili novi alat Microsoftsoft Teams i OneNote. Već sam koristila Office 365 otkad sam s roditeljima komunicirala putem školske e-pošte u programu Outlook. Također sam poznavala oblačne usluge One Drive kao prostor za pohranu datoteka za učenje.

Na prvom roditeljskom sastanku upoznali smo roditelje s Officeom 365, dobili su korisnička imena, lozinke za prijavu i dodjeljivanje školskih adresa e-pošte. Uredili su registraciju i počeli smo uvoditi rad na daljinu već kao dio redovne nastave, jer sam im tjedno slala dodijeljene zadatke. Među dodijeljenim zadacima poslani su mi dokazi o radu. Također sam jednom tjedno podučavala učenike u informatičkoj učionici i upoznavala ih s osnovama MS Teamsa. Tako smo se već u školi naučili pridružiti se našem razrednom timu i razgovarati sa školskim kolegama. Također smo otvorili dodijeljeni zadatak, riješili ga i vratili kao dokaz o radu na daljinu. Također smo ušli u našu razredno bilježnicu i neprestano pregledavali materijal koji sam učitala po predmetima. Sve smo to uspjeli napraviti već u školi. Tako smo bili spremni za drugu fazu koja je započela odmah nakon jesenskih praznika. Prvo su nam produžili odmor za još tjedan dana. Tada je započeo rad na daljinu. Bilo mi je drago što su prvog dana gotovo svi učenici prisustvovali video sastanku. Ovaj put poslala sam im zadatke među dodijeljene zadatke, a oni su mi također vratili svoj rad na istom kanalu. Više nije bio raspršeno između različitih kanala, što mi je kao učiteljici olakšalo posao. Svake večeri dodijelila sam im posao za sljedeći dan i obavila to s njima putem video sastanka. I opet, započelo je snimanje video objašnjenja, ppt i priprema preporuka za rad na daljinu. Trudila sam se održavati kontakt sa učenicima, pa sam odlučila svakodnevno raditi uživo. Koristila sam alat za provjeru znanja Forms, koristila sam Whiteboard dok sam pisala na ploči i u bilježnicu, a povremeno sam snimala i naše video sastanke s Streamom.

U svom radu uspostavili smo rutinu i redovito se sastajali u mrežnom okruženju Microsoft Teams za video sastanke uživo od 9 do 11 sati. Nakon 11 sati, imali su mogućnost video sastanak sa mnom pojedini učenici, koji su trebali dodatna objašnjenja ili pomoć u radu. Od 13.30 do 14.30 sati susreli su se na video sastanku s učiteljem OPB-a, koja je s njima radila domaću zadaću ili učvrstila njihovo znanja. Tako je naš posao postao rutina. Učenici su to brzo savladali, a spretniji su ga učionici znali samostalno koristiti već nakon tri dana. Trajanje video konferencija prilagodila sam ritmu djece i njihovoj spremnosti za rad.

1.2. Uspostavljanje i održavanje kontakata sa učenicima

Kontakt s učenicima odvijao se preko roditelja u okruženju Microsoft Teams. Raspored sam prilagodila tako, da su učenici cijelo vrijeme bili motivirani za rad. Sažela sam satove i izvela blok satova. S srednjim aktivnostima opuštanja proveli smo prijepodneвно vrijeme rada na daljinu. Obično sam započela aktivnosti s jutarnjim zborom i tako vodila računa o održavanju socijalnog kontakta sa učenicima dok su mi govorili o svojim osjećajima. Pričali su mi i što im se jučer dogodilo. Nastavili smo posao s planom rada u tekućem danu. Uslijedile su aktivnosti učenika. Gledali smo film, crtić ili video, razgovarali smo o onome što smo gledali. Didaktičkim igrama, zagonetkama i ostalim aktivnostima učenika produbili smo znanje i uz pomoć bijele ploče upisali bilješke u svoje fizičke bilježnice. Za zadatke kretanja i opuštanje brinuli smo disanjem, vježbama braingyma i vježbama pažljivosti. Za kraj, otpjevali smo pjesmu i obećali si, da ćemo završiti ako na sastanku s učiteljem OPB-a ostalo još nedovršenih poslova. Komunikacija sa svim učenicima odvijala se cijelo vrijeme u oba smjera. Također sam nazvao učenike telefonom i napisao ohrabrujuće riječi i pohvale našem razrednom timu zbog daljinskog obavljanja posla. Napisao sam pozitivne povratne informacije o njihovim radnim dokazima i informirao ih o njihovom učinku.

1.3. Razvijanje rutine

Obično smo dan započinjali jutarnjim krugom, razgovarali i davali upute za tekući dan. Počeli smo s aktivnom provedbom učenja na daljinu. Rutinu je potrebno uspostaviti prije svega kako bi se učenici osjećali prihvaćenima i sigurnima u radu na daljinu. U okruženju Microsoftovih timova učenicima su u

početku pomagali roditelji, no onda su postali sve neovisniji i vještiji u radu u ovom okruženju. Uspješno su slijedili moje upute, koje su obično bile kratke, jasne i sažete. Naučili su čekati i ne skakati u riječ. Na kraju sastanka dala sam im upute kako poslati dokaze. Poslali su videozapise, fotografije, govornu poštu i sudjelovali u mrežnoj bilježnici predavanja u Sali za suradnju, gdje su označili svoj svakodnevni rad. Međutim, u prostor za male umjetnike učitali su svoje kreacije i umjetnost.

1.4. Provođenje aktivnosti za postizanje ciljeva i održavanje kontinuitete učenja

Prvo sam im dala upute u vezi s tjednim rasporedom kako bi se mogli pripremiti za stalni rad i svakodnevni kontakt. Dala sam kratke i jasne upute. Svaki dan sudjelovala sam u video konferenciji, gdje smo razgovarali o novim sadržajima za učenje i utjecali na stare. Snimku sam prenula u bilježnicu kako bi je mogli pogledati kasnije. Na kraju tjedna napravili smo ocjenu rada. Sav sadržaj poslala sam putem jednog Microsoft Teams kanala.

Planirala sam aktivnosti tako da ih studenti mogu provoditi što samostalnije ili zajedno sa mnom na video sastancima. Držala sam se znanosti manje je više i uključila sam sadržajne i životne situacije u svoje svakodnevno podučavanje. Pratila sam razvojnu fazu djece i njihove potrebe za kretanjem i opuštanjem. Diferencirala sam rad i u zadaće uvrstio selektivnost. Pratila sam individualni napredak pojedinca i poticala ih u kontinuiranom radu.

Pri odabiru materijala i pribora ograničio sam se na materijale iz kućnog okruženja. Koristili smo Lego kockice, plišane igračke, bojice, kedu, prirodni drveni materijal i tako dalje. Puno sam ideja dobila iz metoda poučavanja na razrednoj nastavi, gdje učitelji pomažu jedni drugima u radu na daljinu. Polazište našeg rada i dalje je bila školska nastava. Tako smo se sjetili kako smo u školi radili neku aktivnost i prilagodili je za daljinski rad.

1.5. Suradnja s roditeljima

Roditelji su imali ključnu ulogu u radu na daljinu jer su mi pomogli da se povežem s djecom. Održala sam sastanak uživo u školi, gdje sam im dodijelila

korisnička imena i lozinke za mrežno okruženje Microsoft Teams. Upoznala sam ih s radom na daljinu. Stalno sam pripremala slikovite upute za roditelje o tome kako ući u novo računalno okruženje i kako predati zadatke. Daljinski sam davala informacije o radu i napretku te održavala pojedinačne video pozive. Nastava sam planirala tako, da su učenici mogli samostalno raditi i o tome sam obavijestila roditelje.

2. Zaključak

Obrazovanje na daljinu zahtijeva visoku razinu samoregulacije i životnih vještina, koje bi učitelji trebali podržati novim strategijama poučavanja, učenja i usmjeravanja. Često sam se pitala: Hoću li moći? Stekla sam nove računalne vještine i učila iznova i iznova. Djeca i roditelji također su naučili nove računalne vještine. Zajedničkim snagama, ustrajnošću i strpljenjem riješili smo mnoge probleme. Uspjeli smo. Ali svi se želimo vratiti u školu što je prije moguće. Računalo ne može zamijeniti osobni kontakt s djetetom.

3. Popis literature

[1] Zavod republike Slovenije za šolstvo in šport. URL:

<https://www.zrss.si/zrss/wp-content/uploads/2020-11-05-priporocila-uciteljem-rp-za-izvajanje-pouka-na-daljavo-1.pdf/> (13.11.2020)

[2] Zavod republike Slovenije za šolstvo in šport. URL:

<https://www.zrss.si/digitalnaknjiznica/lzobrazevanjeNaDaljavo/> (15.11.2020)

[3] Peršolja, M. (2019). Formativno spremljanje znanja v praksi. Priročnik za učitelje.